

Godkännande av planerna för S:t Marie kyrka

Gemensamma kyrkorådet 07.11.2024 § 178

Föredragande Fastighetsdirektör Kalle Luoma

Föredragning S:t Marie kyrka, som är byggd på nordöstra sidan om biskopssätet i Korois, hör till den koncentration av de medeltida stenkyrkorna vid Vähäjoki och nedre loppet av Aura å. Stenkyrkan för församlingen, som bildades i början av 1200-talet, är ett historiskt landsmärke för det andliga och administrativa centrum, som var beläget i närheten av biskopssätet i Korois och senare stiftets centrum Åbo domkyrka.

Enligt nutida forskning blev S:t Marie kyrka färdig och tidfästes till 1440-talet. Kyrkans nutida skepnad härstammar från den stora grundliga saneringen i början av 1980-talet, varvid utöver restaureringsarbetena av interiören reparerades konstruktioner och förbättrades utrymmenas funktion och de förnyades med de på 1930-talet installerade tekniska systemen. Den mest betydande förändringen var att lyfta fram de medeltida elementen och i motsvarande mån avlägsna det nygotiska skiktet.

Byggnaden har haft problem med inneluften i slutet av 2010 talet och i byggnaden har utförts reparationer genom att avleda bl.a. takvattnen i riktning bort från byggnaden. Genom de utförda reparationerna har dock inte uppnåtts önskat slutresultat, eftersom det avgörande ska vara att få hindrat att luft tränger ut från byggnadens bottenbjälklag, vilket kräver att hela bottenbjälklaget förnyas. Golvkonstruktionerna har genomförts vid tidigare reparations- och ändringsarbeten på den betongplatta, som är gjuten år 1909 Ett kapillärhinder har saknats hos konstruktionen, vilket för sin del har bidragit till att en fuktskada har uppstått.

Olika alternativ för att reparera golvkonstruktionen har utretts och nu i de sista planerna föreslås det att räggolvområdets konstruktioner i kyrkosalen förnyas i sin helhet. Man föreslår att den gamla golvkonstruktionen rivs i sin helhet och att marksubstansen under den grävs bort på så sätt att de konstruktionslager, som krävs av kapillärhindret kan utföras. Den nya golvkonstruktionen ska genomföras som en betongkonstruktion, med en bärande betongplatta samt en ytplatta i betong. Ovanpå denna ska den nya golvkonstruktionen utföras så mt på en del av golvområdena en ny tegelgolvplatta. På den nya andelen av av det tegelbelagda området av golvet läggs i ytplattan av betong en vattenburen golvvärmerörledning. På golvplattans område genomförs på motsvarande sätt uppvärmning enligt tidigare sätt för genomförandet under kyrkbänkarna i kyrkosalen med nya element. Brädgolvläggningen och det utvidgade tegelgolvet kan genomföras med de nutida ytmaterialen både till färgen samt dimensionerna.

Eftersom förnyandet av hela golvkonstruktionen utgör i sig en tung reparationsåtgärd, lönar det sig att i samband med att golvet förnyas utföra andra åtgärder, som hänför sig till att förbättra hinderlösheten och användbarheten i samband med förnyandet av golvkonstruktionerna ska man förbättra kyrkosalen att vara hinderfri genom att göra vindfångets område med ett golv som är svagt sluttande samt hela kyrkosalens golv mycket svagt sluttande. Lutningen ska genomföras mycket svagt sluttande (cirka 5,4 mm per meter). Det sluttande golvet gör även det möjligt att avlägsna nivåskillnaden på altaronrådet samt mellan kyrkosalens golv. I samband med att golvkonstruktionerna förnyas skulle induktionsslingorna genomföras i kyrkosalens golvkonstruktion.

Altaronrådets samt ingångens område kunde göras bättre fungerande och dess mångsidigare användning ska förbättras genom att tre eller fyra bänkrader avlägsnas framför altaret samt fyra bänkrader på bågge sidorna om mittskeppet på området vid den sida som är under läktaren. Det föreslås att bänkarna, som avlägsnas på dessa områden, ska ersättas med lösa stolar. Vidare skulle området, som ska utrustas med lösa stolar, genomföras som ett jämnt golvområde.

De funktionella ändringarna koncentrerar sig till största delen på ingången till kyrkosalen samt till områdena närmast altaret. I närheten av ingången har planerats att öka köksinredningen samt wc-utrymmet. Vid samma ändring ändras även placeringen för den nuvarande städskrubben. Köksinredningen förses med en flyttbar väggkonstruktion, med vilken man kan få köksfunktionerna att försvinna, då den inte används.

Som tekniska reparationer skulle genomföras en förnyelse av kyrkans el-, värme- och ljudåtergivningssystem samt förbättringar av belysningen. Förbättringar behövs för kyrkans allmänna belysning samt dess reglerbarhet. I de nya planerna gör de lösa stolarna framför altaret det möjligt med en mångsidigt användning vid tillställningar av olika typ och på så sätt ska belysningen på området granskas. Vidare har man önskat förbättringar för belysningen av krucifixet och prediksstolen.

Bygghögskommittén för den grundliga saneringen av S:t Marie kyrka har låtit utarbeta planerna där åtgärderna för ändringar och reparationen har presenterats. Arkitektteckningarna finns i [bilaga](#).

Bygghögskommittén har också låtit utarbeta ett preliminärt kostnadsförslag, enligt vilket projektets kostnader är 1,3 – 1,4 miljoner euro (inkl. moms 25,5 %). Kostnaderna kan preciseras, då planeringen framskridit längre och då entreprenadens konkurrensutsättning har utförts.

Bygghögskommittén för den grundliga saneringen av S:t Marie kyrka har för sin del godkänt vid möte 27.9.2024 och inbegärt utlåtanden av S:t Marie församlings församlingssråd samt av Museiverket. Församlingssrådets och handikapprådets utlåtanden finns i [bilaga](#).

Utlåtande av Musiverket har begärts 30.9.2024. Museiverket har deltagit aktivt i planeringsskedet och utlåtandet erhöles 7.11.2024. Också Museiverkets utlåtande finns i bilaga.”

Förslag Gemensamma kyrkorådet bekantar sig med reparationsplanerna för S:t Marie kyrka och beslutar för sin del godkänna planerna samt föreslår för gemensamma kyrkofullmäktige att det godkänner planerna. Efter kyrkofullmäktiges godkännande sänds planerna till Kyrkostyrelsen för att fastställas.

Beslut Enligt förslag.

238/03.03.01.01/2024

Gemensamma kyrkofullmäktige 11.12.2024 § 62

Förslag Gemensamma kyrkofullmäktige bekantar sig med reparationsplanerna för S:t Marie kyrka och beslutar godkänna reparationsplanerna. Efter kyrkofullmäktiges godkännande sänds planerna till Kyrkostyrelsen för att fastställas.

Beslut Enligt förslag.